

Česká ekonomika se přibližuje vyspělé Evropě

Výkonnost české ekonomiky, vyjádřená objemem vytvořeného hrubého domácího produktu v paritě kupní síly na obyvatele, dosáhla v roce 2018 cca 90 % průměru EU28. Proti roku 2004, kdy Česká republika vstoupila do Evropské unie, si tak polepšila o 12 p. b., a postoupila na 15. místo evropské osmadvacítky.

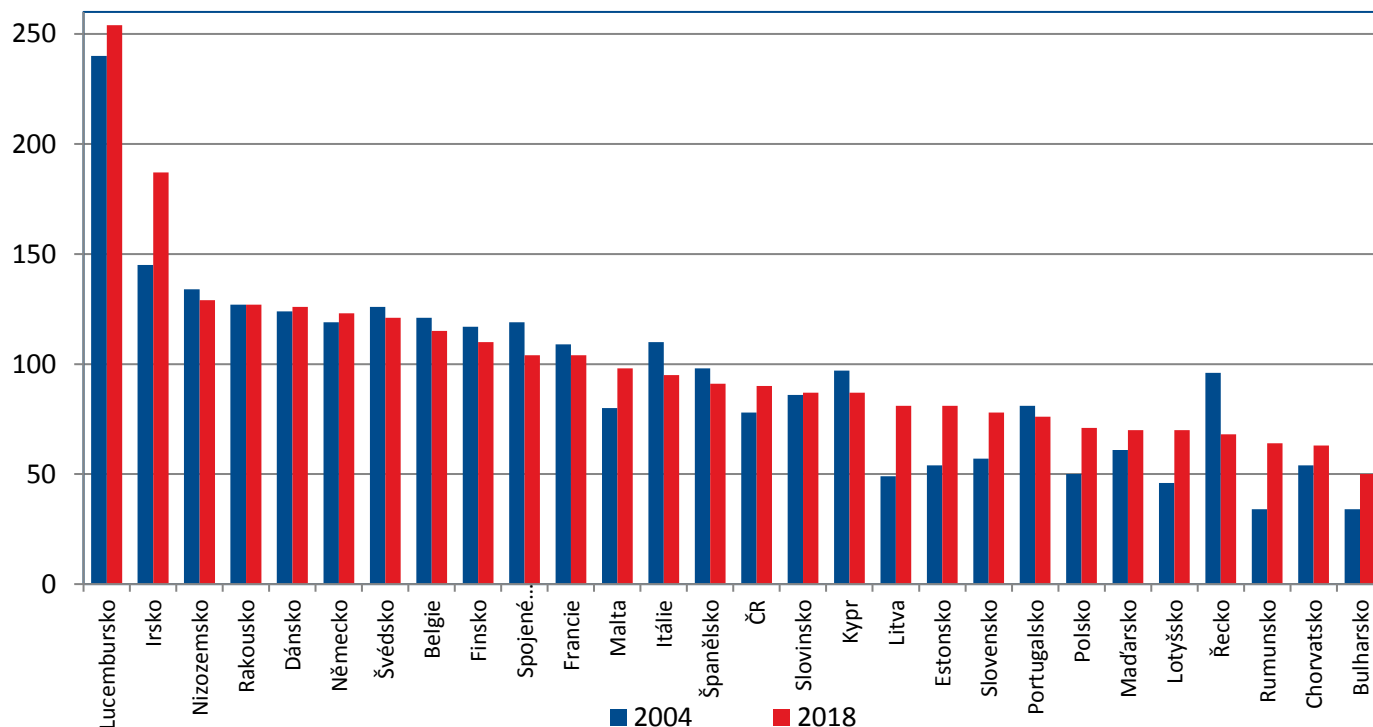
Domácí ekonomika vstoupila v roce 2004 do Evropské unie s hrubým domácím produktem (v paritě kupní síly) na úrovni 78 % EU, poté konvergovala k vyspělé Evropě až do roku 2009, kdy dosáhla 85 % průměru tohoto seskupení. Hospodářský propad během následující recese však vedl k tomu, že proces konvergence byl přerušen a Unie se České republice znovu vzdálila. V letech 2010 - 2011 výkonnost tuzemské ekonomiky stagnovala na 83 % průměru EU-28 a v roce 2012 se dokonce snížila na 82 %.

Postavení České republiky v rámci EU28 se vlivem hospodářského oživení začalo opět zlepšovat počínaje rokem 2013, a podle zatím posledních údajů dosáhlo v roce 2018 již 90 % průměrného hrubého domácího produktu na obyvatele Unie. Tento posun současně znamenal, že se ČR mezi zeměmi evropské osmadvacítky umístila na 15. místě. Od roku 2004 přeskočila čtyři země, nejprve Portugalsko, a dále pak postupně Řecko, Slovinsko a Kypr.

Na druhé straně se však České republice přibližují další nové země Unie, které měly nižší startovací úroveň a v konvergenci postupovaly rychleji. Platí to zejména o pobaltských republikách (Litva ve sledovaném období přidala 32 p. b., Estonsko 27 p. b. a Lotyšsko 24 p. b.) a ze středoevropských zemí o Slovensku a Polsku (v obou posun o 21 p. b.). Slovinsko, které do Unie vstupovalo jako nejvyspělejší postkomunistická země s úrovní ukazatele na 86 % průměru EU, do roku 2008 přidalo až na 90 %, ale v následujících sedmi letech se propadlo na 82 % průměru EU. Proces konvergence byl ve Slovinsku obnoven teprve od roku 2016, a v minulém roce již tato země dosáhla 87 % průměru EU v HDP na obyvatele.

Ve vyspělých ekonomikách úroveň HDP na obyvatele ve srovnání s průměrem EU28 v zásadě stagnovala, resp. se snížila. Výjimkou je Lucembursko, které má atypickou strukturu hospodářství s převahou bankovníctví, a Irsko, jehož výsledky jsou ovlivněny silným zastoupením nadnárodních společností z důvodu nízkého daňového zatížení.

Hrubý domácí produkt na obyvatele (v %, EU28=100, PPS)

Zdroj: data Eurostat, graf MPO

Z DOMOVA

Ceny průmyslových výrobců v červnu zpomalily růst

Ceny průmyslových výrobců se poprvé od prosince 2018 meziměsíčně snížily o 0,7 %, což se promítlo i do nižšího meziročního růstu o 2,5 % (z 3,8 % v květnu). Za pomalejším růstem byl vývoj na trhu s ropou, která v červnu v korunovém vyjádření meziročně ztratila v průměru 14,9 % a zlevnila zejména koks a rafinované ropné produkty. Zvolnily i ceny obecných kovů a strojů a zařízení. Opačným směrem působila zejména dražší elektřina, plyn, pára a klimatizovaný vzduch (růst o 7,9 %), stouply rovněž ceny potravin, nápojů a tabáku. Pozadu nezůstaly ani ceny stavebních prací, přes zvolnění růstu na 4,8 % (z 5,5 % v květnu). Proti loňskému červnu stouply ceny stavebních materiálů a výrobků o 3,9 % (v květnu o 4,1 %). V zemědělství, kde červnový meziroční růst cen zrychlil na 12,9 % (z 10,5 % v květnu), zdražily zejména brambory.

Zdroj: ČSÚ

Běžný účet opět v černých číslech

Běžný účet platební bilance skončil v květnu přebytkem 11,2 mld. Kč a výrazně předčil odhady analytiků, kteří očekávali schodek 3 mld. Kč, po dubnovém přebytku 17,7 mld. Kč. Hlavní zásluhu na tomto výsledku měl především zahraniční obchod se zbožím a službami, které společně dosáhly přebytku necelých 43 mld. Kč. Proti tomu stál opět odliv dividend z firem pod zahraniční kontrolou, který tentokrát činil 26,3 mld. Kč. Silný obchod tak dokázal velmi hladce vykrýt nejenom odliv dividend, ale i výnosů z portfoliových investic, které zahraniční investoři v ČR doposud soustředili.

Zdroj: ČNB, Patria.cz

Zájem o úvěry od stavebních spořitelů se snížil

Stavební spořitelny poskytly v 1. pololetí letošního roku úvěry za 24,2 mld. Kč., což je v meziročním srovnání pokles o zhruba třetinu. Naopak zájem o nové smlouvy o stavebním spoření stoupl o 3 %, celkem jich spořitelny uzavřely v pololetí 241. tis. Obdobný vývoj by měl zůstat podle aktualizovaných odhadů Asociace českých stavebních spořitelů rovněž ve zbytku roku. Objem úvěrů by tak za celý letošní rok měl meziročně klesnout, naopak počet nových smluv mírně stoupnout. Loni spořitelny poskytly úvěry za 67,4 mld. Kč, tedy nejvíce za posledních deset let. Důvodem bylo především zavedení nové přísnější regulace ze strany České národní banky, která vedla k vyššímu zájmu o úvěry před jejich zavedením. Stavební spořitelny poskytují úvěry ze svých zdrojů, tedy z vkladů klientů, kteří si spoří. Naopak hypoteční banky si na úvěr, který pak poskytnou klientovi,

většinou půjčují. Úrokové sazby závisejí na délce doby fixace a na ceně peněz na mezibankovním trhu. Lidé používají stavební spoření spíše k rekonstrukcím a opravám stávajícího bydlení a hypotéky k pořízení bydlení.

Zdroj: ČTK

Průměrná sazba hypoték klesla pátý měsíc v řadě

Průměrná úroková sazba hypoték v červnu klesla na 2,76 % z květnových 2,80. Sazby se tak snížily pátý měsíc v řadě. Vyplývá to z údajů Fincentra Hypoindexu. Na minimum byla sazba v prosinci 2016, a to 1,77 %, od té doby většinou rostla. Nízké sazby přilákaly do bank více klientů než v květnu. Celkem za šestý měsíc roku bylo sjednáno 7,1 tis. hypoték, tj. o 142 více než v předchozím měsíci. Lidé si sjednali hypotéky za 16,5 mld. Kč, což je zhruba o 0,6 mld. Kč více než v květnu. V meziročním srovnání ovšem objem i počet nových hypoték klesl. Celkově za letošních šest měsíců si lidé sjednali 36,9 tis. úvěrů za 83,6 mld. Kč, zatímco ve stejném období loni objem hypoték překonal již hranici 100 mld. Kč, když lidé uzavřeli přes 49 tis. hypoték.

Zdroj: ČTK

ZE ZAHRANIČÍ

Průmyslová výroba EU v květnu klesla

Průmyslová výroba v zemích Evropské unie v květnu meziročně klesla o 0,4 % a v eurozóně o 0,5 %. Mezi členskými státy (pro které jsou dostupná data) byl nejhlubší propad zaznamenán na Maltě (o 5,1 %), v Německu (4,3 %) a Rumunsku (2,3 %), zatímco nejvyšší zvýšení v Dánsku (o 12,5 %), Irsku (8,2 %) a Maďarsku (6,1 %). Meziměsíčně se průmyslová výroba zvýšila v Unii o 0,8 % a ve společenství zemí platících eurem o 0,9 %, po dubnových poklesech o 0,6 %, resp. 0,4 %.

Zdroj: Eurostat

Inflace v eurozóně zrychlila, zatímco v EU staguje

Meziroční tempo růstu spotřebitelských cen v eurozóně v červnu zrychlilo na 1,3 % z květnových 1,2 %. Eurostat tak upravil svůj dřívější rychlý odhad, ve kterém ještě uváděl tempo růstu beze změny oproti květnové úrovni. V celé Evropské unii zůstala míra inflace na 1,6 % jako v květnu, nejnižší byla v červnu v Řecku (0,2 %), na Kypru (0,3 %) a v Dánsku a Chorvatsku (shodně 0,5 %). Na opačném konci spektra se nachází Rumunsko (3,9 %), Maďarsko (3,4 %) a Lotyšsko (3,1 %). Česká republika byla podle měření Eurostatu nad evropským průměrem, ceny se v červnu zvýšily o 2,4 %. K růstu cen v eurozóně přispěly nejvíce služby (0,73 p. b.), za nimi následovaly ceny potravin, alkoholu a tabáku (0,3 p. b.), podíl cen energií pak činil 0,17 p. b.

Zdroj: ČTK

Prodej osobních aut v EU se snížil

Prodej nových osobních aut v Evropské unii v červnu klesl o 7,8 % na 1,45 milionu vozů. Z jednotlivých značek se počet nových registrací meziročně snížil především u VW, Nissanu, Fiatu, Peugeotu a Renaultu. Naproti tomu v plusu byl Seat, Dacia a Toyota. Za celé 1. pololetí se pak poptávka v EU meziročně snížila o 3,1 % na 8,2 mil. vozů. Mírné snížení vykázaly všechny velké evropské trhy s výjimkou Německa. Na tomto největším automobilovém trhu v Evropě se počet registrací nových osobních vozidel zvýšil o 0,5 %. Prodej vozidel klesá od zářijového zavedení nové metodiky měření emisí a spotřeby automobilů. Firmy, kterým se v některých případech dosud nepodařilo získat nová povolení, nejsou schopné dodávat tyto modely na trh a prohlubují tak produkční výpadky odvětví v Evropě.

Zdroj: ČTK

Čínská ekonomika rostla nejpomaleji za 27 let

Čínská ekonomika vzrostla letos ve 2. čtvrtletí v souladu s očekáváním analytiků jen o 6,2 %, zatímco v 1. čtvrtletí to bylo ještě 6,4 %. Ve 2. čtvrtletí tak rostla nejpomaleji od začátku roku 1992, odkdy existují čtvrtletní data. Hospodářství Číny zpomaluje už od loňska, kdy za celý rok tamní ekonomika rostla jen o 6,6 %, což byl nejpomalejší růst od roku 1990. Ke zpomalení přispěla celní válka mezi USA a Čínou, která se naplno rozhořela loni v březnu, když americký prezident Donald Trump podepsal dekret o clech na čínské zboží. Viní totiž Peking z nekalých obchodních praktik, které podle něj poškozují americké podniky. Čína odpověděla odvetnými cly na dovoz z USA.

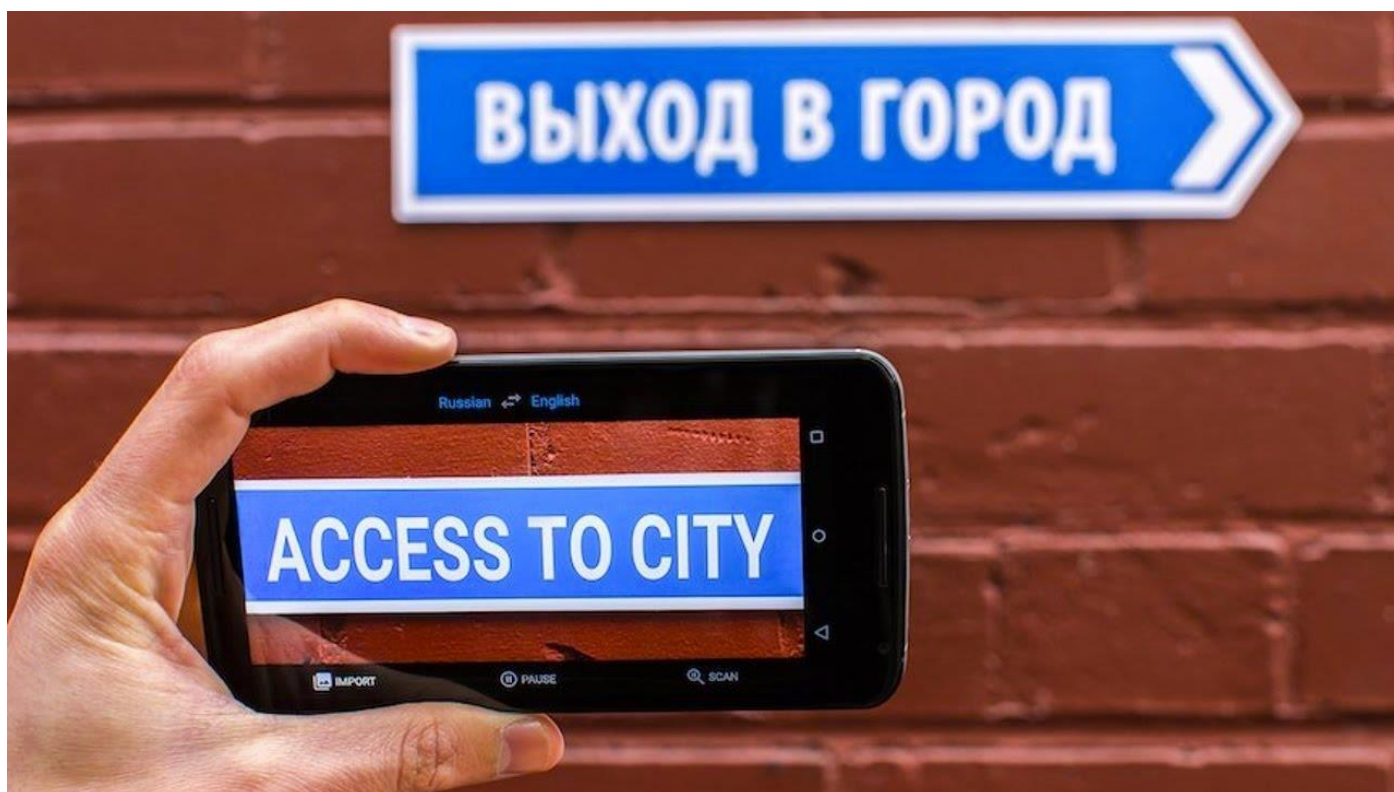
Zdroj: Reuters, ČTK

Amazon bude bojovat s nízkou nezaměstnaností vzděláváním

Americký internetový prodejce Amazon hodlá do roku 2025 investovat 700 mil. dolarů (téměř 16 mld. Kč) do rekvalifikace třetiny, neboli 100 tis. svých zaměstnanců v USA. Obchodní a technologický gigant oznámil, že rozšíří své stávající vzdělávací programy a zavede nové. Školení bude dobrovolné a většina programů zdarma. V době nízké nezaměstnanosti a současné rychlé digitální transformace se řada firem snaží najít technicky kvalifikované zaměstnance. Cílem programu je pomoci zaměstnancům postoupit na pokročilejší pracovní pozice nebo si najít novou kariéru. Chystaný program patří k dosud největším rekvalifikačním iniciativám firemního sektoru. Společnost bude stát zhruba 7 tis. dolarů na osobu, celkem tedy přijde na 700 mil. dolarů. Amazon předpokládá, že počet jeho zaměstnanců v USA letos dosáhne 300 tisíc. Po celém světě má na výplatní listině přes 630 tis. osob.

Zdroj: ČTK

S Googlem na dovolenou: Překladač vylepšuje vizuální překlady

Nejlepší společník na cesty do zemí, kde se mluví a hlavně píše cizím jazykem, se během následujících dní výrazně změní k lepšímu. Google právě zahájil aktualizaci své aplikace Překladač Google (Google Translate), ve které rozšiřuje podporu funkce vizuálních překladů. Ta automaticky přeloží libovolný text v záběru fotoaparátu chytrého telefonu.

Překladač v nové verzi nabídne místo 30 jazyků podporu překladu z 89 řečí do stovky jazyků, největší změnou je ale možnost vytvářet v podstatě libovolné jazykové páry, doposud Překladač v tomto režimu fungoval pouze při překladu z dostupných jazyků od angličtiny. Nově lze překládat do češtiny, slovenštiny nebo třeba do jazyka Zulu.

Jako příklady využití Google uvádí jídelní lístky či informační cedule, systém ale umí přeložit třeba i články v novinách. Google s aktualizací, kterou spouští ve vlnách, nabídne zároveň další zvýšení kvality překladů díky využití neuronových sítí. I používání aplikace bude jednodušší – nebude nutné ručně zadávat jazyk, ze kterého má překlad proběhnout, aplikace rozpozná jazyky sama.

Překlady jsou i ve své vylepšené formě dostupné bez přístupu k internetu, uživatel si jen předem musí stáhnout slovníky pro potřebné jazyky.

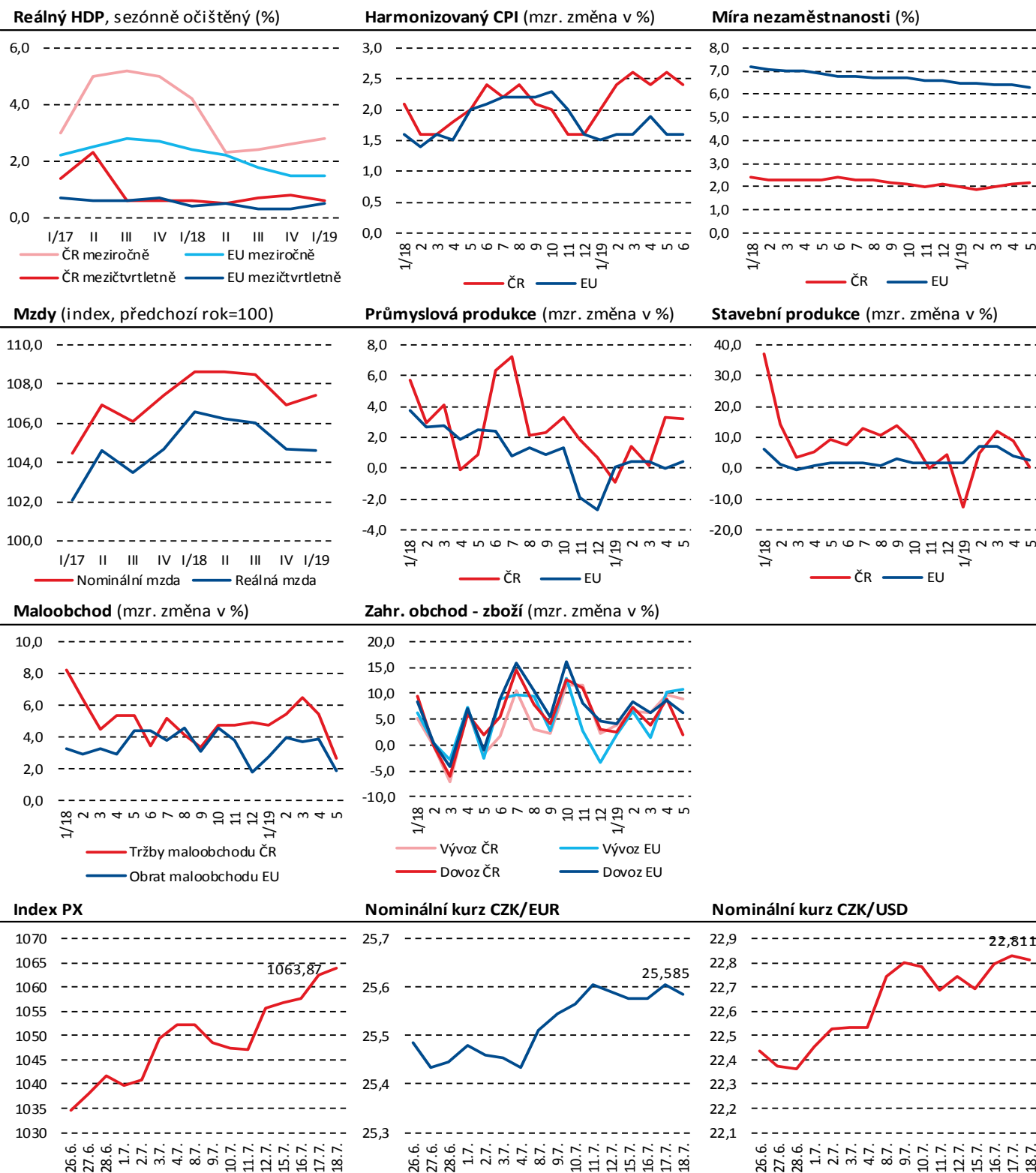
Zdroj: Tech - Hospodářské noviny

UDÁLOSTI V OBDOBÍ od 22. do 26. července 2019

PONDĚLÍ	
ÚTERÝ	
STŘEDA	ČSÚ: <i>Konjunkturální průzkum (červenec 2019)</i>
ČTVRTEK	
PÁTEK	Eurostat: <i>Second release quarterly sectoral accounts: Households</i>

Informační zdroje Týdeníku: ČSÚ, ČNB, ČTK, MPSV, Patria.cz, Hospodářské noviny Eurostat, Reuters,

Makroekonomická situace v ČR a EU28

Zdroje: Eurostat, ČSÚ, BCPP, ČNB, grafy MPO